

Vergaderjaar 2015–2016

34 300 C

Vaststelling van de begrotingsstaat van het provinciefonds voor het jaar 2016

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

Inhoudsopgave

	blz.
A.	
Artikelsgewijze toelichting bij het begrotingswetsvoorstel	3
B.	
Begrotingstoelichting	4
1.	
Leeswijzer	4
2.	
Het beleid	5
<i>2.1.</i>	
<i>De beleidsagenda</i>	<i>5</i>
<i>2.1.1.</i>	
<i>Beleidsmutaties</i>	<i>5</i>
<i>2.2.</i>	
<i>Het beleidsartikel</i>	<i>6</i>
<i>2.2.1.</i>	
<i>Algemene beleidsdoelstelling</i>	<i>6</i>
<i>2.2.2.</i>	
<i>Rol en verantwoordelijkheid Minister</i>	<i>6</i>
<i>2.2.3.</i>	
<i>Beleidswijzigingen</i>	<i>8</i>
<i>2.2.4.</i>	
<i>Budgettaire gevolgen van beleid</i>	<i>8</i>
<i>2.2.5.</i>	
<i>Toelichting op de uitgavencategorieën</i>	<i>10</i>
3.	
Het verdiepingshoofdstuk	12
<i>3.1.</i>	
<i>Opbouw verplichtingen, uitgaven en ontvangsten vanaf de vorige ontwerpbegroting</i>	<i>12</i>
<i>3.2.</i>	
<i>Integratie-uitkeringen</i>	<i>15</i>
<i>3.3.</i>	
<i>Decentralisatie-uitkeringen</i>	<i>15</i>
4.	
Provinciefonds in breder perspectief	17
<i>4.1.</i>	
<i>Inkomstenbronnen van provincies</i>	<i>17</i>
<i>4.2.</i>	
<i>Specifieke uitkeringen</i>	<i>18</i>
<i>4.3.</i>	
<i>Motorrijtuigenbelasting</i>	<i>19</i>
5.	
Bijlagen bij de begroting	20

Bijlage 1	Beleidsmutaties	21
Bijlage 2	Moties en toezeggingen in het vergaderjaar 2014–2015	22
Bijlage 3	Lijst met afkortingen	23
Bijlage 4	Lijst met belangrijke termen en hun betekenis	24

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET BEGROTINGSWETS- VOORSTEL

Wetsartikel 1

De begrotingsstaten die onderdeel zijn van de Rijksbegroting, worden op grond van artikel 1, derde lid, van de Comptabiliteitswet 2001 elk afzonderlijk bij de wet vastgesteld.

Het wetsvoorstel strekt ertoe om de onderhavige begrotingsstaat voor het aangegeven jaar vast te stellen.

Alle voor dit jaar vastgestelde begrotingswetten tezamen vormen de Rijksbegroting voor dat jaar. Een toelichting bij de Rijksbegroting als geheel is opgenomen in de Miljoenennota.

Met de vaststelling van dit wetsartikel worden de uitgaven, verplichtingen en de ontvangsten vastgesteld.

De in de begrotingsstaat opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht (de zogenoemde begrotingstoelichting).

Wetsartikel 3

Ingevolge artikel 5, eerste lid, van de Financiële-verhoudingswet hebben de provincies gezamenlijk recht op het bedrag dat in de begroting als verplichting voor het totaal van de algemene uitkering is opgenomen. Ingevolge artikel 5, tweede lid, van de Financiële-verhoudingswet hebben de provincies gezamenlijk recht op de bedragen die in de begroting als verplichting voor het totaal van de integratie-uitkeringen en het totaal van de decentralisatie-uitkeringen is opgenomen. De in dit wetsartikel opgenomen bedragen zijn niet rechtstreeks uit de begrotingsstaat af te leiden. De bedragen worden nader onderbouwd in paragraaf 2.2.4. van deze memorie.

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
R.H.A. Plasterk

De Staatssecretaris van Financiën,
E.D. Wiebes

B. BEGROTINGSTOELICHTING

1. LEESWIJZER

De provinciefondsbegroting maakt onderdeel uit van de Rijksbegroting maar heeft daarbinnen een eigen karakter. Zo kent de provinciefondsbegroting in tegenstelling tot een departementale begroting slechts één beleidsartikel: het provinciefonds. Het beleid dat wordt gevoerd ter realisatie van de algemene beleidsdoelstelling is direct verbonden met dit ene beleidsartikel. Voorts zijn de fondsbeheerders systeemverantwoordelijk voor het provinciefonds en niet voor de resultaten die provincies met hun budget uit dit fonds realiseren. Provincies zijn, met inachtneming van de wet- en regelgeving, autonoom in het voeren van hun beleid bekostigd uit het provinciefonds. De begroting van het provinciefonds bevat geen output- en/of outcomegegevens. Deze worden door de provincies in hun begrotingen gepresenteerd.

De voorliggende toelichting bij de begroting 2016 van het provinciefonds kent de volgende indeling.

Na dit hoofdstuk met de leeswijzer start hoofdstuk 2 met de beleidsagenda van het provinciefonds, waarin onder meer de belangrijkste beleidsmutaties worden beschreven. Vervolgens wordt ingezoomd op het beleidsartikel: het provinciefonds. Hierin komen de met het beleid samenhangende algemene beleidsdoelstelling, de rol en verantwoordelijkheid van de minster, de beleidswijzigingen, de budgettaire gevolgen van beleid en de toelichting op de uitgavencategorieën aan bod. Hoofdstuk 3 is het verdiepingshoofdstuk. In dit hoofdstuk wordt de opbouw aangegeven van verplichtingen, uitgaven en ontvangsten van het provinciefonds vanaf de stand ontwerpbegroting 2015 naar de stand ontwerpbegroting 2016. In hoofdstuk 3 wordt ook ingegaan op de ontwikkeling van de integratie- en decentralisatie-uitkeringen. In hoofdstuk 4 wordt het provinciefonds in een breder kader geplaatst, waarbij nader wordt ingegaan op de inkomstenbronnen van de provincies, zoals de specifieke uitkeringen en de motorrijtuigenbelasting. Daarna volgen in hoofdstuk 5 de bijlagen.

Tot slot van deze leeswijzer verdienen de apparaatuitgaven enige aandacht. De apparaatuitgaven in de zin van materiële en personele uitgaven van de medewerkers bij de ministeries van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en van Financiën die betrokken zijn bij het fondsbeheer, zijn niet in de tabel Budgettaire gevolgen van beleid opgenomen. Deze kosten worden in de respectievelijke departementale begrotingen verantwoord. Dit geldt eveneens voor het algemene beleid inzake decentrale overheden als gemeenten en provincies, waarbij deze uitgaven zijn terug te vinden in de begroting van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

2. HET BELEID

2.1. De beleidsagenda

Rol provinciefonds

Onverminderd blijft het uitgangspunt dat het provinciefonds, in combinatie met de andere provinciale inkomstenbronnen, provincies voorziet van voldoende financiële middelen voor het uitvoeren van hun taken.

Commissie Janssen

Begin 2015 heeft het Interprovinciaal Overleg (IPO) een externe commissie ingesteld die zich gaat buigen over verdeelvraagstukken binnen het provinciefonds. Directe aanleiding zijn de decentralisatie van natuurtaken en de overheveling van de middelen voor verkeer en vervoer naar het provinciefonds. De provincies hebben de externe commissie als opdracht meegegeven te komen tot een breed gedragen advies onder de provincies dat de transparantie van het verdeelmodel provinciefonds bevordert. Ook het ontwikkelen van een provinciale beleidslijn voor toekomstige verdeelvraagstukken is onderdeel van de opdracht. Naar verwachting zal de commissie in het najaar van 2015 met een advies aan het IPO komen. Het advies zal daarna onderwerp zijn van bestuurlijk overleg tussen het IPO en de fondsbeheerders.

Btw-compensatiefonds

Sinds 2015 is er een plafond gesteld aan de uitgaven binnen het Btw-compensatiefonds (BCF). Bij overschrijding van het plafond, komt het verschil ten laste van het provinciefonds. Bij een realisatie lager dan het plafond, komt het verschil ten gunste van het provinciefonds.

Voor 2016 staat een beleidsdoorlichting gepland van het BCF. Meer informatie over het BCF is te vinden in artikel 6 van begroting 9 (Financiën en Nationale Schuld).

2.1.1. Beleidsmutaties

Door wijzigingen in beleid van verschillende departementen kan worden overgegaan tot het beleggen of juist weghalen van taken bij provincies. Soms gaat dit gepaard met een toevoeging aan of een uitname uit het provinciefonds. In tabel 2.1.1. worden de mutaties per uitgavencategorie weergegeven als gevolg van de beleidsmutaties. Voor een overzicht van de beleidsmatige mutaties vanaf ontwerpbegroting 2015 wordt verwezen naar bijlage 1. In tabel 3.1.2. wordt vanaf de stand ontwerpbegroting 2015 een aansluiting gegeven naar de stand ontwerpbegroting 2016. De weergegeven mutaties worden in het verdiepingshoofdstuk 3 afzonderlijk toegelicht voor zover dit nog niet gebeurd is in een eerder begrotingsstuk.

Tabel 2.1.1. Beleidsmutaties (x € 1.000)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
<i>Opdracht</i>						
1. Kosten Financiële-verhoudingswet	100	0	0	0	0	0
<i>Bijdragen aan medeoverheden</i>						
1. Algemene uitkering ca en de aanvullende uitkeringen	- 10.453	- 62.510	- 62.436	- 62.344	- 62.209	- 62.203
2. Integratie-uitkeringen	0	0	0	0	0	0
3. Decentralisatie-uitkeringen	135.570	1.099.409	1.085.963	1.045.852	1.044.798	1.043.433
Totaal mutaties (inclusief meerjarige doorwerking 1e suppletoire 2015)	125.217	1.036.899	1.023.527	983.508	982.589	981.230

2.2. Het beleidsartikel

2.2.1. Algemene beleidsdoelstelling

Via het provinciefonds wordt bewerkstelligd dat de provincies middelen krijgen toebedeeld om hun taken naar behoren uit te voeren. Deze doelstelling valt uiteen in twee beleidsthema's:

1. de provincies via het provinciefonds voorzien van voldoende financiële middelen voor het uitvoeren van hun taken;
2. een verdeling van de beschikbare financiële middelen over provincies die elk van de provincies in staat stelt om hun inwoners een gelijkwaardig voorzieningenpakket tegen globaal gelijke lastendruk te kunnen leveren.

2.2.2. Rol en verantwoordelijkheid Minister

De fondsbeheerders, de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de Minister van Financiën – i.c. de Staatssecretaris van Financiën – zijn op basis van de Financiële-verhoudingswet verantwoordelijk voor de financiële verhoudingen tussen Rijk, provincies en gemeenten. Zij dragen daarbij zorg voor een adequate omvang alsmede een goede werking van de verdeelsystematiek van het provinciefonds. Provincies zijn verantwoordelijk voor de resultaten die ze met hun bijdrage uit dit fonds realiseren. Met inachtneming van de wet- en regelgeving, zijn provincies autonoom in het voeren van hun beleid bekostigd uit het provinciefonds.

Van tijd tot tijd kunnen vragen opkomen of de provincies als collectiviteit geen andere prioriteiten zouden moeten stellen, bijvoorbeeld ter ondersteuning van gezamenlijk onderschreven prioriteiten van het Rijk. In een dergelijk geval kunnen het Rijk en de provincies bestuurlijke afspraken maken over de accenten in de bestedingsrichting van de provincies. De desbetreffende vakministers spelen hier naast de fondsbeheerders een belangrijke rol. De uiteindelijke verantwoordelijkheid voor resultaten blijft bij de provincies.

Op grond van de Regeling Periodiek Evaluatieonderzoek (RPE) moet elk afzonderlijk begrotingsartikel periodiek (tenminste eens in de 7 jaar) worden geëvalueerd (Artikel 3.1 RPE: Al het beleid dat valt onder de beleidsartikelen in de begroting). In de doorlichting van artikel 1.1 van de begroting van BZK (H7) wordt ingegaan op de bestuurlijke en financiële verhoudingen met de decentrale overheden die ten grondslag liggen aan

de geldstromen die via de fondsen lopen. Er vindt dan ook geen afzonderlijke beleidsdoorlichting plaats van het gemeentefonds en provinciefonds.

Voor de realisatie van de in paragraaf 2.2.1. beschreven beleidsthema's zijn er een aantal instrumenten en activiteiten.

Beleidsthema 1: De provincies via het provinciefonds voorzien van voldoende financiële middelen voor het uitvoeren van hun taken.

A) Normeringssystematiek

De jaarlijkse ontwikkeling van de omvang van de algemene uitkering van het provinciefonds wordt – naast taakmutaties – bepaald door de normeringssystematiek. De normeringssystematiek houdt in dat de ontwikkeling van het provinciefonds gekoppeld is aan de ontwikkeling van de netto gecorrigeerde rijksuitgaven, dit wordt ook wel aangeduid als het principe «samen de trap op, samen de trap af». De jaarlijkse toe- of afname van het provinciefonds die voortvloeit uit de koppeling aan de rijksuitgaven, wordt het accres genoemd. De normeringssystematiek is in werking sinds 1995 en berust op een bestuurlijke afspraak tussen het Rijk, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en het Interprovinciaal Overleg (IPO).

B) Artikel 2 Financiële-verhoudingswet

Er zijn jaarlijks diverse specifieke taakmutaties die tot toevoegingen en/of onttrekkingen aan het provinciefonds kunnen leiden. Uitgangspunt hierbij is artikel 2 van de Financiële-verhoudingswet. Dit artikel geeft aan dat indien beleidsvoornemens van het Rijk leiden tot een wijziging van de uitoefening van taken of activiteiten door provincies of gemeenten, in een afzonderlijk onderdeel van de bijbehorende toelichting met redenen wordt omkleed en met kwantitatieve gegevens wordt gestaafd, welke de financiële gevolgen van deze wijziging voor de provincies of gemeenten zijn. Tevens wordt aangegeven via welke bekostigingswijze de financiële gevolgen voor de provincies kunnen worden opgevangen.

C) Bestuurlijk overleg financiële verhouding

Het Bestuurlijk overleg financiële verhouding (Bofv) tussen de fondsbeheerders, de VNG, het IPO en de Unie van Waterschappen (UvW) zal twee keer per jaar plaats vinden, rond het verschijnen van de Voorjaarsnota en de Miljoenennota. Iedere partij kan agendapunten inbrengen. Zonodig kunnen ook andere bewindslieden dan de fondsbeheerders aan het overleg deelnemen. De uitkomst van de normeringssystematiek (vgl. A) kan – indien beschikbaar – in het Bofv bestuurlijk worden gewogen.

Beleidsthema 2: Een verdeling van de beschikbare financiële middelen over provincies die elk van de provincies in staat stelt om hun inwoners een gelijkwaardig voorzieningenpakket tegen globaal gelijke lasten te kunnen leveren.

D) Verdeelmaatstaven

Het budget van de algemene uitkering van het provinciefonds wordt over de provincies verdeeld via een verdeelsysteem van verdeelmaatstaven. De fondsbeheerders zijn verantwoordelijk voor het ontwikkelen en onderhouden van het systeem van verdeelmaatstaven dat de verdeling tot stand brengt. Dit verdeelsysteem heeft als doel provincies in staat te stellen hun voorzieningen op een onderling gelijkwaardig niveau te

Beleidsagenda

brengen tegen globaal gelijke lastendruk en rekening houdend met de structuurkenmerken van de provincies.

Zolang voor een uitkeringsjaar de voor de verdeelmaatstaven noodzakelijke statistische gegevens nog niet bekend of definitief zijn, worden de provincies bevoorschot op basis van voorlopige cijfers. Hierbij wordt ernaar gestreefd de voorschotten zo goed mogelijk aan te laten sluiten op de algemene uitkering waarop een provincie uiteindelijk recht heeft, zoals deze vastgesteld wordt nadat de statistische gegevens definitief zijn vastgesteld. Dit streven geldt ook voor integratie- en decentralisatie-uitkeringen. Het gedurende en na afloop van het uitkeringsjaar beschikbaar komen van bepaalde definitieve volumegegevens leidt tot bijstellingen in de bevoorschotting. Aangezien voor het provinciefonds de verplichtingen leidend zijn, zullen deze altijd tot uitkering komen.

E) Periodiek onderhoudsrapport

De totstandkoming van het nieuwe verdeelmodel per 1 januari 2012 en de herverdeeffecten die hiermee samenhangen hebben de vraag opgeroepen of er behoefte is aan een onderhoudssysteem. Bij onderhoud kan een onderscheid gemaakt worden tussen onderwerpen die de komende jaren van belang zijn voor het provinciefonds vanuit veranderingen in het takenpakket of wijzigingen van de verdeelmaatstaven: de onderhoudsagenda. Bij een onderhoudsinstrument kan ook worden gedacht aan een signaleringsfunctie op basis waarvan besluitvorming kan plaatsvinden over het al dan niet uitvoeren van nader onderhoud. Uiteindelijk kan dit leiden tot een aanpassing van het verdeelstelsel. Het doel van de signaleringsfunctie is om te voorkomen dat er in de toekomst grote schoksgewijze aanpassingen in de verdeling noodzakelijk zijn.

2.2.3. Beleidswijzigingen

De belangrijkste beleidswijziging is op het terrein van de Brede doeluitkering verkeer en vervoer. Deze wijziging wordt genoemd in de beleidsagenda (paragraaf 2.1). De financiële consequenties van deze beleidswijzigingen staan vermeld in de tabellen 2.1.1 en 3.1.2 en bijlage 1. De toelichting staat in paragraaf 3.1.

2.2.4. Budgettaire gevolgen van beleid

In onderstaande tabel worden voor zowel de verplichtingen, de uitgaven als de ontvangsten de budgettaire gevolgen van beleid van het provinciefonds weergegeven.

Tabel 2.2.1. Budgettaire gevolgen van beleid (x € 1.000)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Verplichtingen:	1.077.509	2.160.334	2.150.390	1.994.580	1.988.661	1.982.302
Uitgaven:	1.077.398	2.160.334	2.150.390	1.994.580	1.988.661	1.982.302
Waarvan juridisch verplicht		100%				
<i>Oprichting</i>						
1. Kosten Financiële-verhoudingswet	200	100	100	100	100	100
<i>Bijdragen aan medeoverheden</i>						
1. Algemene uitkering ca en de aanvullende uitkeringen	251.635	595.313	590.387	579.537	574.672	569.678
2. Integratie-uitkeringen	0	0	0	0	0	0
3. Decentralisatie-uitkeringen	825.563	1.564.921	1.559.903	1.414.943	1.413.889	1.412.524
Ontvangsten:	1.077.398	2.160.334	2.150.390	1.994.580	1.988.661	1.982.302

In tegenstelling tot een departementale begroting zijn bij een fonds als het provinciefonds de verplichtingen leidend. Dit houdt in dat zij, eenmaal geaccordeerd, altijd geheel tot uitbetaling komen. Geld dat in enig jaar nog niet aan provincies wordt uitgekeerd, wordt automatisch aan het volgende begrotingsjaar toegevoegd.

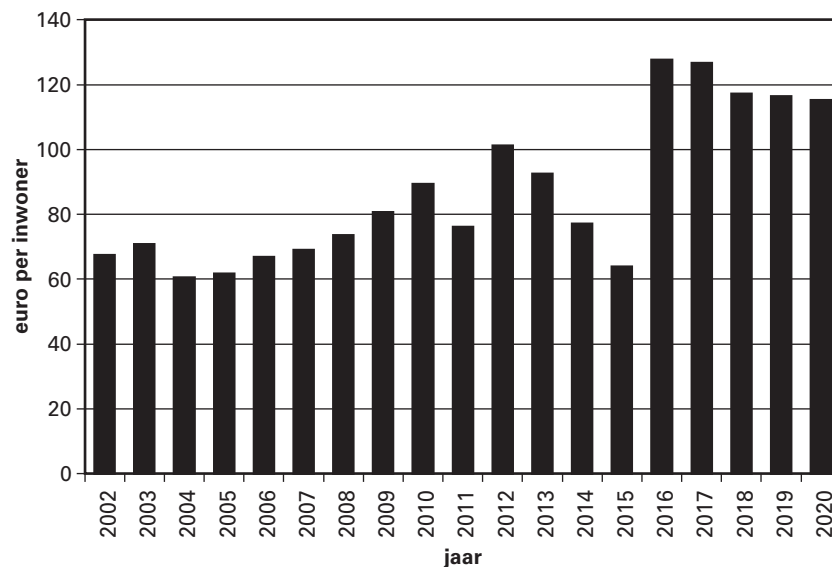
Op basis van de Financiële-verhoudingswet (voor de uitkeringen aan de gemeenten en provincies) is het percentage juridisch verplicht bijna 100%. Alleen een deel van de «Kosten Financiële-verhoudingswet» is op voorhand niet juridisch verplicht.

Ontvangsten

Wetsartikel 4, eerste lid, van de Financiële-verhoudingswet regelt dat bij (begrotings)wet voor ieder uitkeringsjaar een bedrag aan middelen voor het Rijk wordt afgezonderd ten behoeve van het provinciefonds. Op grond van het tweede lid zijn de uitgaven en de inkomsten over ieder uitkeringsjaar aan elkaar gelijk. Gelet hierop is ten behoeve van de dekking van de uitgaven ten laste van het provinciefonds een post Ontvangsten ex artikel 4 van de Financiële-verhoudingswet geraamd (zie in tabel 2.2.1.).

Ter informatie geeft figuur 2.2.2. het verloop van de uitkering uit het provinciefonds (totaal Bijdragen aan medeoverheden) per inwoner van 2002–2020 weer. De bedragen 2002 tot en met 2014 zijn op basis van de jaarverslagen. De bedragen 2015 tot en met 2020 zijn op basis van de cijfers in de voorliggende begroting.

Figuur 2.2.2. Uitkering provinciefonds in euro's per inwoner

De provincies ontvangen in 2016 uit het provinciefonds € 2.160.234.000. Per inwoner komt de uitkering uit op een landelijk gemiddelde van € 128 per inwoner. Ten opzichte van 2015 betekent dit een mutatie van € 65 per inwoner, bijna een verdubbeling. Dit komt voornamelijk door de Brede Doeluitkering Verkeer en vervoer die is omgezet van een specifieke uitkering in een decentralisatie-uitkering.

2.2.5. Toelichting op de uitgavencategorieën

In Tabel 2.2.1. Budgetaire gevolgen van beleid staan een aantal uitgavencategorieën. Deze worden hier nader toegelicht.

Kosten Financiële-verhoudingswet

Dit betreft het budget dat elk jaar is gereserveerd voor de uitvoering van onderzoeken op het vlak van de omvang en verdeling van het provinciefonds en het onderhoud van het betaalsysteem.

Algemene uitkering ca en de aanvullende uitkeringen

Dit betreft de uitkering aan alle provincies, die ten goede komt aan de algemene middelen van de provincies. De uitkering is gebaseerd op de artikelen 5 en 6 van de Financiële-verhoudingswet.

Integratie-uitkeringen

Dit betreft de uitkering die wordt toegepast als overheveling van een specifieke uitkering of andere middelen naar de algemene uitkering bezwaarlijk is vanwege de omvang van de herverdeel-effecten. De integratie-uitkering voorziet dan in een geleidelijke overgang naar de algemene uitkering. De uitkering is gebaseerd op artikel 5 lid 2 van de Financiële-verhoudingswet.

De fondsbeheerders zijn een traject gestart om het uitkeringsstelsel te vereenvoudigen. Onderdeel hiervan is het beëindigen van de integratie-uitkering; hiervoor is een wijziging van de Financiële-verhoudingswet noodzakelijk. Voor meer informatie wordt verwezen naar de Kamerbrief over dit onderwerp: Tweede Kamer, 2014–2015, [34 000 B, nr. 24](#). Voor een overzicht van de integratie-uitkeringen wordt verwezen naar paragraaf 3.2.

Beleidsagenda

Decentralisatie-uitkeringen

Sinds 2008 bestaat binnen het provinciefonds naast de algemene uitkering en de integratie-uitkering ook de decentralisatie-uitkering. De verdeling van de decentralisatie-uitkering volgt evenmin als de integratie-uitkering de regels van de verdeling van de algemene uitkering van het provinciefonds. Anders dan bij de integratie-uitkering, waar de termijn van overheveling naar de algemene uitkering van tevoren vaststaat, ontbreekt bij de decentralisatie-uitkering een dergelijke termijn. Dat maakt de uitkering geschikt voor de overheveling van specifieke uitkeringen, ook als die termijn nog niet bekend is. Ook maakt het de uitkering geschikt voor middelen die slechts tijdelijk beschikbaar zijn. Voor een overzicht van de decentralisatie-uitkeringen wordt verwezen naar paragraaf 3.3.

3. HET VERDIEPINGSHOOFDSTUK

In paragraaf 3.1. wordt de opbouw van de verplichtingen, uitgaven en ontvangsten vanaf de stand ontwerpbegroting provinciefonds 2015 naar de stand van de voorliggende ontwerpbegroting 2016 beschreven. In paragraaf 3.2. wordt een overzicht van de integratie-uitkeringen gegeven en in 3.3 van de decentralisatie-uitkeringen.

3.1. Opbouw verplichtingen, uitgaven en ontvangsten vanaf de vorige ontwerpbegroting*Verplichtingen*

Onderstaande tabel geeft de opbouw aan van de verplichtingen van het provinciefonds vanaf de stand ontwerpbegroting 2015 naar de stand ontwerpbegroting 2016.

Tabel 3.1.1. Opbouw verplichtingen provinciefonds (x € 1.000)						
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Stand ontwerpbegroting 2015	952.181	1.123.435	1.126.863	1.011.072	1.006.072	1.001.072
Mutaties 1e suppletoire begroting 2015	51.056	19.164	19.238	19.330	19.465	19.471
Stand 1e suppletoire begroting 2015	1.003.237	1.142.599	1.146.101	1.030.402	1.025.537	1.020.543
Nieuwe mutaties	74.272	1.017.735	1.004.289	964.178	963.124	961.759
Stand ontwerpbegroting 2016	1.077.509	2.160.334	2.150.390	1.994.580	1.988.661	1.982.302
<i>Waarvan verplichtingenbedrag kosten Financiële-verhoudingswet</i>	200	100	100	100	100	100
<i>Waarvan verplichtingenbedrag algemene uitkering</i>	251.748	595.313	590.387	579.537	574.672	569.678
<i>Waarvan verplichtingenbedrag integratie-uitkeringen</i>	0	0	0	0	0	0
<i>Waarvan verplichtingenbedrag decentralisatie-uitkeringen</i>	825.561	1.564.921	1.559.903	1.414.943	1.413.889	1.412.524

Uitgaven

Onderstaande tabel geeft de opbouw aan van de uitgaven van het provinciefonds vanaf de stand ontwerpbegroting 2015 naar de stand ontwerpbegroting 2016.

Verdiepingshoofdstuk

Tabel 3.1.2. Opbouw uitgaven provinciefonds (x € 1.000)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Stand ontwerpbegroting 2015	952.181	1.123.435	1.126.863	1.011.072	1.006.072	1.001.072
Mutaties 1e suppletoire begroting 2015	50.945	19.164	19.238	19.330	19.465	19.471
Stand 1e suppletoire begroting 2015	1.003.126	1.142.599	1.146.101	1.030.402	1.025.537	1.020.543
Mutaties nog niet eerder opgenomen in een begrotingsstuk:						
1) Bodemsanering (decentralisatie-uitkering)		35.988	32.988	27.988	27.988	27.988
2) Brede Doeluitkering Verkeer en vervoer (decentralisatie-uitkering)		995.994	1.001.925	966.814	965.760	964.395
3) Programma Impuls Omgevingsveiligheid (decentralisatie-uitkering)	16.196	15.256				
4) Erfgoed en ruimte (decentralisatie-uitkering)	21					
5) RSP Zuiderzeelijn (decentralisatie-uitkering)	43.148					
6) Life Sciences Park Oss (decentralisatie-uitkering)	100					
7) Actieplan bevolkingsdaling (decentralisatie-uitkering)	815					
8) Besluit Risico Zware Ongevallen-inrichtingen (decentralisatie-uitkering)		11.171	10.050	10.050	10.050	10.050
9) Natuur (decentralisatie-uitkering)	-9.000					
10) Jeugdzorg (algemene uitkering)		-90.000	-90.000	-90.000	-90.000	-90.000
11) Accres tranche 2015 (algemene uitkering)	4.595	49.326	49.326	49.326	49.326	49.326
12) Plafond BTW-compensatiefonds (algemene uitkering)	18.397					
Totaal nieuwe mutaties	74.272	1.017.735	1.004.289	964.178	963.124	961.759
Stand ontwerpbegroting 2016	1.077.398	2.160.334	2.150.390	1.994.580	1.988.661	1.982.302
<i>Waarvan uitgavenbedrag kosten Financiële-verhoudingswet</i>	200	100	100	100	100	100
<i>Waarvan uitgavenbedrag algemene uitkering</i>	251.635	595.313	590.387	579.537	574.672	569.678
<i>Waarvan uitgavenbedrag integratie-uitkeringen</i>	0	0	0	0	0	0
<i>Waarvan uitgavenbedrag decentralisatie-uitkeringen</i>	825.563	1.564.921	1.559.903	1.414.943	1.413.889	1.412.524

Toelichting op de nieuwe mutaties

Onderstaand worden de mutaties toegelicht voor zover nog niet eerder toegelicht in een begrotingsstuk. De «mutaties 1^e suppletoire begroting 2015» zijn toegelicht in de 1e suppletoire begroting 2015 (Tweede Kamer, 2014–2015, [34 210 C, nrs. 1 en 2](#)).

1) Bodemsanering (decentralisatie-uitkering)

Het bodembeleid voor de periode 2016–2020 is opgenomen in het convenant «Bodem en Ondergrond» van 17 maart 2015. Het convenant is ondertekend door het Rijk, het IPO, de VNG en de Unie van Waterschappen. Met de ondertekening van het convenant wordt ook de definitieve stap gezet naar de verdere decentralisatie van de middelen. Met de middelen kunnen de beleidsafspraken uit het convenant uitvoeren. Tevens vindt de uitfinanciering van oude afspraken plaats. Het betreft een compensatie voor gasfabrieken voor alle provincies, voor de aanpak van asbest in Het Gijmink in Overijssel en voor de bodemsanering van het Thermphos-terrein in Zeeland.

2) Brede doeluitkering verkeer en vervoer (decentralisatie-uitkering)

Met ingang van 2016 maken de voor de provincies bestemde middelen uit de Brede Doeluitkering (BDU) Verkeer en vervoer onderdeel uit van het provinciefonds. Voorheen werden deze middelen toegekend via een specifieke uitkering van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu. De BDU-middelen van de voormalige plusregio's, met uitzondering van de

Verdiepingshoofdstuk

regio's Amsterdam, Haaglanden en Rotterdam, zijn eveneens naar het provinciefonds overgeheveld en toegekend aan de betreffende provincies.

3) Programma Impuls Omgevingsveiligheid (decentralisatie-uitkering)

De provincie Zuid-Holland ontvangt in 2015 en 2016 middelen ten behoeve van het programma Impuls Omgevingsveiligheid 2015–2018.

4) Erfgoed en ruimte (decentralisatie-uitkering)

Het Ministerie van OCW heeft aan de provincie Utrecht een bedrag van € 21.000 toegekend vanuit de beleidsnota Visie Erfgoed en Ruimte (Kiezen voor Karakter).

5) RSP Zuiderzeelijn (decentralisatie-uitkering)

De projecten uit het Regio Specifiek Pakket (RSP) Zuiderzeelijn richten zich op versterking van de ruimtelijke en economische structuur in Noord-Nederland (Fryslân, Groningen, Drenthe en Flevoland) en het verbeteren van de bereikbaarheid van deze regio, via openbaar vervoer en weg.

6) Life Sciences Park Oss (decentralisatie-uitkering)

Ten behoeve van het Life Sciences Park Oss wordt door het Ministerie van EZ in 2015 een bijdrage van € 100.000 verstrekt aan de provincie Noord-Brabant.

7) Actieplan bevolkingsdaling (decentralisatie-uitkering)

De provincies met de door de Minister van Wonen en Rijksdienst aangewezen krimp- en anticipeerregio's ontvangen via een decentralisatie-uitkering een eenmalige bijdrage per krimpregio (€ 25.000) en/of anticipeerregio (€ 45.000) voor ondersteuning van de binnen hun provinciegrenzen gelegen krimp- en/of anticipeerregio's als onderdeel van het Interbestuurlijk Actieplan Bevolkingsdaling. Een tweetal provincies (Drenthe en Gelderland) ontvangt een extra bijdrage voor de uitvoering van eerder overeengekomen thema-activiteiten.

8) Besluit Risico Zware Ongevallen-inrichtingen (decentralisatie-uitkering)

Per 1 januari 2016 dragen de gemeenten het bevoegde gezag voor alle BRZO-inrichtingen (Besluit Risico Zware Ongevallen) en RIE-4-installaties (Richtlijn Industriële Emissies-categorie 4) over aan provincies. Om provincies in staat te stellen de hiermee samenhangende taken te financieren wordt een bedrag overgeheveld van het gemeentefonds naar het provinciefonds.

9) Natuur (decentralisatie-uitkering)

Voor de transitieperiode Agrarisch Natuur- & Landschapsbeheer (2014–2016) zijn in het kader van het Natuurpact afspraken gemaakt over de financiering van de kosten. De bijdrage van de provincies bedraagt € 9 miljoen voor 2015. De provincies zijn overeengekomen om het bedrag in mindering te brengen op de decentralisatie-uitkering natuur.

10) Jeugdzorg (algemene uitkering)

Dit betreft een nog niet vewerkte mutatie uit het regeerakkoord van het kabinet Rutte I.

11) Accres (algemene uitkering)

Het gemeentefonds en het provinciefonds ontwikkelen zich evenredig met de netto gecorrigeerde rijksuitgaven (NGRU). Nemen de NGRU van jaar op jaar toe, dan neemt ook de algemene uitkering van de fondsen toe. Bij

een afname van de NGRU geldt het omgekeerde. De groei of krimp van de fondsen als gevolg van deze normeringssystematiek wordt accres genoemd. Het accres van tranche 2015 bedraagt € 10,7 miljoen negatief. Dat is een positieve bijstelling van € 4,6 miljoen ten opzichte van de 1^e suppletoire begroting 2015 van het provinciefonds. Het accres van tranche 2016 bedraagt € 49,3 miljoen.

12) Plafond BTW-compensatiefonds (algemene uitkering)

De ontwikkeling van het BTW-compensatiefonds en het bijbehorende plafond leiden conform het Financieel Akkoord Rijk/VNG/IPO met ingang van 2015 tot een toename of afname van de algemene uitkering van de fondsen. Voor 2015 is sprake van ruimte onder het plafond, met als gevolg een toevoeging aan de algemene uitkering van € 18,4 miljoen.

3.2. Integratie-uitkeringen

Als een toevoeging aan de algemene uitkering van het provinciefonds in één keer bezwaarlijk is vanwege de omvang van de herverdeeleffecten wordt normaliter gesproken een integratie-uitkering toegepast. De integratie-uitkering voorziet dan in een geleidelijke overgang van specifieke uitkering of eigen inkomsten naar de algemene uitkering. Het provinciefonds bevat momenteel geen integratie-uitkeringen. Dientengevolge is tabel 3.2.1. (overzicht integratie-uitkeringen provinciefonds) niet opgenomen.

3.3. Decentralisatie-uitkeringen

De verdeling van de decentralisatie-uitkering volgt evenmin als de integratie-uitkering de regels van de verdeling van de algemene uitkering van het provinciefonds. Anders dan bij de integratie-uitkering, waar de termijn van overheveling naar de algemene uitkering van tevoren vaststaat, ontbreekt bij de decentralisatie-uitkering een dergelijke termijn. Dat maakt de uitkering geschikt voor de overheveling van specifieke uitkeringen, ook als die termijn nog niet bekend is. Ook maakt het de uitkering geschikt voor middelen die slechts tijdelijk beschikbaar zijn. In tabel 3.3.1. is een overzicht opgenomen.

Verdiepingshoofdstuk

Tabel 3.3.1. Overzicht decentralisatie-uitkeringen provinciefonds (x € 1.000)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Ontwerpbegroting 2015:						
Afsluitdijk	500	500				
Bedrijventerreinen	13.202					
Bedrijventerreinen (Toppergelden)	100					
DU Ontwikkel / OEM variabel	400.735					
Monumenten	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000
Nationale gebiedsontwikkelingen	5.627					
Natuur	205.000	405.000	405.000	305.000	305.000	305.000
Sterke regio's	3.130	1.000				
Waddenfonds	40.499	28.878	28.878	28.878	28.878	28.878
Zuiderzeelijn REP-middelen		10.134	20.062	15.213	15.213	15.213
Zwemwaterrichtlijn EU	1.200					
Stand ontwerpbegroting 2015	689.993	465.512	473.940	369.091	369.091	369.091
1e suppletoire begroting 2015:						
Wijziging betalingsverloop decentralisatie-uitkeringen 2014	2					
Regionale luchthavens	934					
Natuur	34.167	41.000	41.000	41.000	41.000	41.000
Bodem	44.423					
Beter benutten	3.358					
Green Deal	1.406					
Stand 1e suppletoire begroting 2015	774.283	506.512	514.940	410.091	410.091	410.091
Nog niet eerder opgenomen in een begroting:						
Bodemsanering		35.988	32.988	27.988	27.988	27.988
Brede Doeluitkering Verkeer en vervoer		995.994	1.001.925	966.814	965.760	964.395
Programma Impuls Omgevingsveiligheid	16.196	15.256				
Erfgoed en ruimte	21					
RSP Zuiderzeelijn	43.148					
Science Park Oss	100					
Actieplan bevolkingsdaling	815					
Besluit Risico Zware Ongevallen-inrichtingen		11.171	10.050	10.050	10.050	10.050
Natuur	-9.000					
Stand ontwerpbegroting 2016	825.563	1.564.921	1.559.903	1.414.943	1.413.889	1.412.524

In artikel 13, lid 5, van de Financiële-verhoudingswet wordt bepaald dat jaarlijks, in overleg met de ministers die het aangaat, wordt bezien of een decentralisatie-uitkering kan worden gewijzigd in een integratie-uitkering of een algemene uitkering. In de volgende alinea wordt hiervan verslag gedaan.

In tabel 3.3.1. zien we dat de meeste bij ontwerpbegroting 2015 en 1e suppletoire begroting 2015 opgenomen decentralisatie-uitkeringen niet structureel zijn. Van omzetting naar integratie-uitkering of algemene uitkering is voor die decentralisatie-uitkeringen dan ook vooralsnog geen sprake. Voor de decentralisatie-uitkeringen «Monumenten», «Waddenfonds», «Zuiderzeelijn» en «Natuur» geldt dat deze niet aan alle provincies worden uitgekeerd en/of nu nog niet kunnen worden verdeeld via de maatstaven van de algemene uitkering. Deze decentralisatie-uitkeringen kunnen dan ook nu niet worden omgezet in een algemene uitkering of integratie-uitkering. Van de nog niet eerder in een begroting opgenomen decentralisatie-uitkeringen wordt bij ontwerpbegroting 2017 bezien of ze kunnen worden omgezet naar integratie-uitkering of algemene uitkering.

4. PROVINCIEFONDS IN BREDER PERSPECTIEF

In dit hoofdstuk wordt het provinciefonds in een breder perspectief geplaatst. Daarbij wordt een overzicht gegeven van de (overige) inkomstenbronnen van provincies en hoe die zich verhouden tot de uitkering uit het provinciefonds (paragraaf 4.1). Daarnaast wordt nader ingegaan op de specifieke uitkeringen (paragraaf 4.2) en de motorrijtuigenbelasting (paragraaf 4.3).

4.1. Inkomstenbronnen van provincies

De uitgaven van provincies worden uit verschillende inkomstenbronnen bekostigd. In tabel 4.1.1. staat een overzicht van de verschillende inkomstenbronnen van de provincies voor de periode 2009–2015¹. De cijfers tot en met 2013 zijn op basis van de jaarrekeningen. De cijfers 2014 en 2015 zijn op basis van de begrotingen.

Tabel 4.1.1. Inkomsten provincies 2009–2015 (x € miljoen)							
	2009 ¹	2010 ¹	2011 ¹	2012 ¹	2013 ¹	2014 ²	2015 ²
Provinciefonds	1.322	1.482	1.268	1.686	1.138	1.172	952
Specifieke uitkeringen	2.096	2.385	2.451	2.336	2.355	1.779	784
Motorrijtuigenbelasting	1.402	1.433	1.439	1.438	1.452	1.520	1.537
Heffingen en rechten	26	17	28	24	51	5	23
Onttrekkingen reserves	2.609	3.902	3.308	6.409	1.704	2.158	2.441
Overige middelen	13.750	1.801	3.034	2.145	1.420	1.263	1.984
Totaal	21.204	11.020	11.528	14.039	8.119	7.897	7.721

¹ Cijfers op basis van jaarrekeningen.

² Cijfers op basis van begrotingen.

Een inkomstenbron voor de provincies is het provinciefonds. Het opgenomen bedrag betreft de verplichtingenbedragen van de algemene uitkering, de integratie-uitkeringen en de decentralisatie-uitkeringen. Het provinciefonds is verantwoordelijk voor 12,3% van de totale inkomsten in 2015. Een beschrijving van de opbouw is te vinden in hoofdstuk 3 van de voorliggende ontwerp-begroting.

Een tweede inkomstenbron wordt gevormd door de specifieke uitkeringen (10,2% in 2015). Op de specifieke uitkeringen wordt in paragraaf 4.2. nader ingegaan.

Naast de uitkeringen van het Rijk hebben de provincies inkomsten uit de motorrijtuigenbelasting. Hierop wordt in paragraaf 4.3. dieper ingegaan.

¹ De bronnen zijn:

- Provinciefonds: slotwet betreffende jaar (rekeningcijfers) en ontwerp-begroting (begroting-cijfers)
- Specifieke uitkeringen: lv3 CBS economische categoriën (rekeningcijfers) en OSU (begroting-cijfers)
- MRB: lv3 CBS functies (rekeningcijfers en begrotingcijfers)
- Heffingen en rechten: lv3 CBS economische categoriën (rekeningcijfers en begrotingcijfers)
- Onttrekkingen reserves: lv3 CBS functies (rekeningcijfers en begrotingcijfers)
- Overige middelen: lv3 CBS functies (rekeningcijfers en begrotingcijfers), is een restpost.

4.2. Specifieke uitkeringen

4.2.1. Inleiding

De belangrijkste informatiebron voor specifieke uitkeringen is het Onderhoudsrapport Specifieke Uitkeringen (OSU). Het doel van het OSU is inzicht geven in het stelsel van specifieke uitkeringen en in het onderhoud van het stelsel. Het rapport bevat een overzicht van de specifieke uitkeringen en de daarmee gemoeide bedragen. Het OSU wordt op grond van artikel 20 van de Financiële-verhoudingswet (Fvw) jaarlijks aan de Tweede Kamer aangeboden. Tot en met het OSU 2014 bevatte het OSU cijfers over het verwachte aantal uitkeringen en de financiële omvang van die uitkeringen op basis van de ontwerpbegrotingen van de betreffende departementen. Met ingang van het OSU 2015 geeft het OSU nauwkeuriger invulling aan artikel 20 van de Fvw en bevat het de definitieve cijfers over aantal en omvang van specifieke uitkeringen op basis van de jaarverslagen van de betreffende departementen. Het OSU kijkt sinds 2015 dus niet meer vooruit, maar terug.

Het gevolg hiervan is dat het OSU 2015 geen informatie meer bevat over specifieke uitkeringen in het lopende begrotingsjaar, in dit geval 2015. De cijfers voor het lopende begrotingsjaar zijn daarom afkomstig uit de in de ontwerpbegroting 2015 van het Ministerie van BZK geïntroduceerde bijlage specifieke uitkeringen. Deze bijlage bevat een overzicht van de bedragen die de diverse departementen in hun ontwerpbegrotingen hebben opgenomen voor specifieke uitkeringen.

4.2.2. Aantal specifieke uitkeringen

Uit het OSU 2015 blijkt dat het aantal specifieke uitkeringen verder is afgenomen.

Tabel 4.2.1. geeft inzicht in het aantal specifieke uitkeringen in de periode 2010–2015 en omvat niet alleen de specifieke uitkeringen aan provincies, maar ook die aan gemeenten en gemeenschappelijke regelingen. Zoals in paragraaf 4.2.1. is vermeld, zijn de cijfers voor het lopende begrotingsjaar – 2015 – afkomstig uit een andere bron. Dit betekent ook dat deze cijfers niet goed vergelijkbaar zijn met de cijfers tot en met 2014. De komende jaren zullen de cijfers uit deze bronnen verder op elkaar worden afgestemd.

Tabel 4.2.1. Aantal specifieke uitkeringen per departement (2010–2015)

Ministerie	2010	2011 (oud) ¹	2011 (nieuw) ¹	2012	2013	2014	2015 ²
Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties	3	3	7	5	3		1
Economische Zaken, Landbouw en Innovatie			15	9			
Economische Zaken	12	10			8	6	6
Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit	5	5					
Financiën							
Infrastructuur en Milieu			31	24	20	16	5
Verkeer en Waterstaat	11	7					
Veiligheid en Justitie			3	3	2	2	2
Justitie	4	3					
Onderwijs, Cultuur en Wetenschap	6	4	4	3	2	2	3
Sociale Zaken en Werkgelegenheid	7	7	7	6	5	5	5
Volksgesondheid, Welzijn en Sport	5	5	8	5	5	4	4
Jeugd en Gezin	4	3					
Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer	25	24					
Wonen, Wijken en Integratie	6	4					
Totaal	88	75	75	55	45	35	26

¹ Voor 2011 is ter vergelijking het aantal specifieke uitkeringen vermeld naar ongewijzigde departementale indeling (oud) en huidige departementale indeling (nieuw).

² Het aantal specifieke uitkeringen in 2015 is, vanwege het gebruik van een andere nog in ontwikkeling zijnde bron, niet vergelijkbaar met het aantal specifieke uitkeringen tot en met 2014. Zie voor een toelichting de begeleidende tekst.

Bron 2010–2014: *Onderhoudsrapportages Specifieke Uitkeringen*

Bron 2015: *Ontwerpbegroting BZK 2015 (begrotingcijfers met bewerking BZK)*.

4.3. Motorrijtuigenbelasting

Provinciale opcenten op de motorrijtuigenbelasting mogen door provincies worden geheven op basis van artikel 222 Provinciewet. De opcenten worden geheven bovenop het rijkstarief van de motorrijtuigenbelasting. De hoogte van de provinciale opcenten is wettelijk gemaximeerd. De vaststelling van de opcenten geschiedt door Provinciale Staten. Omdat het een algemene belasting betreft komt de opbrengst toe aan de algemene middelen van de provincie.

Tabel 4.3.1 geeft een meerjarige weergave van het gemiddeld door de provincies geheven aantal opcenten. In 2015 mogen de opcenten ten hoogste 109,2% bedragen van het rijkstarief. Geen enkele provincie heft de maximale opcenten en gemiddeld wordt er 82,2 aan opcenten geheven door de provincies.

Tabel 4.3.1. Meerjarige weergave opcenten motorrijtuigenbelasting (MRB) provincies o.b.v. begroting

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Gemiddelde opcenten MRB provincies	70,89	71,48	72,11	72,78	73,83	71,76	82,20
Maximaal te heffen opcenten MRB	111,90	116,70	119,40	105,00	107,30	109,20	109,20
Rekentarief PF opcenten MRB	55,52	55,52	55,52	65,9	65,9	65,9	65,9

Bijlagen

5. BIJLAGEN BIJ DE BEGROTING

BIJLAGE 1: BELEIDSMUTATIES

Beleidsmutaties (x € 1.000)						
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Wijziging betalingsverloop decentralisatie-uitkeringen 2014	2					
Wijziging betalingsverloop algemene uitkering 2014	- 113					
Accres tranche 2014 (incidenteel)	- 11.770					
Accres tranche 2014 (structureel)	- 11.770	- 11.770	- 11.770	- 11.770	- 11.770	- 11.770
Accres tranche 2015	- 9.124	- 9.124	- 9.124	- 9.124	- 9.124	- 9.124
Regionale luchthavens (decentralisatie-uitkering)	934					
Natuur (decentralisatie-uitkering)	34.167	41.000	41.000	41.000	41.000	41.000
Inputfinanciering handelsregister (algemene uitkering)	- 7	- 7	- 7	- 7	- 6	
Bodem (decentralisatie-uitkering)	44.423	35.988	32.988	27.988	27.988	27.988
Generieke Digitale Infrastructuur (algemene uitkering)	- 661	- 935	- 861	- 769	- 635	- 635
Beter benutten (decentralisatie-uitkering)	3.358					
Green Deal (decentralisatie-uitkering)	1.406					
Wijziging betalingsverloop kosten Financiële-verhoudingswet (Fvw)	100					
Brede Doeluitkering Verkeer en vervoer (decentralisatie-uitkering)		995.994	1.001.925	966.814	965.760	964.395
Programma Impuls Omgevingsveiligheid (decentralisatie-uitkering)	16.196	15.256				
Erfgoed en ruimte (decentralisatie-uitkering)	21					
RSP Zuiderzeelijn (decentralisatie-uitkering)	43.148					
Life Sciences Park Oss (decentralisatie-uitkering)	100					
Actieplan bevolkingsdaling (decentralisatie-uitkering)	815					
Besluit Risico Zware Ongevallen-inrichtingen (decentralisatie-uitkering)		11.171	10.050	10.050	10.050	10.050
Natuur (decentralisatie-uitkering)	- 9.000					
Jeugdzorg (algemene uitkering)		- 90.000	- 90.000	- 90.000	- 90.000	- 90.000
Accres tranche 2015 (algemene uitkering)	4.595	49.326	49.326	49.326	49.326	49.326
Plafond BTW-compensatiefonds (algemene uitkering)	18.397					
Totaal mutaties (inclusief meerjarige doorwerking 1e suppletoire 2015)	125.217	1.036.899	1.023.527	983.508	982.589	981.230

**BIJLAGE 2: MOTIES EN TOEZEGGINGEN VERGADERJAAR
2014–2015**

Moties: Onderdeel A.1 Afgedaan

Omschrijving van de motie	Vindplaats	Stand van zaken
nvt		

Moties: Onderdeel A.2 In behandeling

Omschrijving van de motie	Vindplaats	Stand van zaken
De motie van het lid Veldman c.s.; Roept de regering op, in overleg met Muiden, Bussum, Naarden en de provincie Noord-Holland dit renterisico af te dekken.	Gemeente- en provinciefonds	De motie zal afgehandeld worden via het besluit over de aanvullende uitkering aan Muiden. Dit besluit wordt naar verwachting rond de zomer van 2015 genomen.

Toezeggingen: Onderdeel B.1 Afgedaan

Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Stand van zaken
De Minister zegt toe in overleg met de provincies te bezien hoe het komt dat er zulke grote verschillen in externe inhuur zijn en de Tweede Kamer hierover te informeren.	Gemeente- en provinciefonds	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 9 april 2015 per brief geïnformeerd (TK 2014–2015, 34 000 C nr. 7)
De Minister zegt toe eind van dit jaar de Tweede Kamer een overzicht te doen toekomen van de bestaande en nieuwe artikel 12-gemeenten, alsmede van de gemeenten die in 2015 onder zogenaamd preventief financieel toezicht van de provincie komen te staan.	Gemeente- en provinciefonds	Afgedaan. De Tweede Kamer is op 19 december 2014 per brief geïnformeerd (TK 2014–2015, 34 000 B nr. 18)

Toezeggingen: Onderdeel B.2 In behandeling

Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Stand van zaken
nvt		

BIJLAGE 3: LIJST MET AFKORTINGEN

AMvB	Algemene maatregel van bestuur
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten
BCF	BTW-compensatiefonds
Bofv	Bestuurlijk overleg financiële verhouding
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
DU	Decentralisatie-uitkering
EMU	Economische en Monetaire Unie
FOG	Financieel Overzicht Gemeenten
Fvw	Financiële-verhoudingswet
GF	Gemeentefonds
IPO	Interprovinciaal Overleg
IU	Integratie-uitkering
MILH	Monitor Inkomsten Lokale Heffingen
MRB	Motorrijtuigen belasting
NGRU	Netto gecorrigeerde Rijksuitgaven
OEM	Overige Eigen Middelen
OSU	Onderhoudsrapportage Specifieke Uitkeringen
OZB	Onroerende-zaakbelastingen
PF	Provinciefonds
POR	Periodiek Onderhoudsrapport
UvW	Unie van Waterschappen
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten

BIJLAGE 4: LIJST VAN DE BELANGRIJKE TERMEN EN HUN BETEKENIS

Accres	Bedrag waarmee het beschikbare bedrag van het provinciefonds jaarlijks wordt aangepast, gebaseerd op een bestuurlijk overeengekomen normeringssystematiek (zie ook normeringssystematiek).
Algemene uitkering uit het provinciefonds	Uitkering aan alle provincies die ten goede komt aan de algemene middelen.
Cluster	Samenhangend geheel van beleidsterreinen uit oogpunt van kostenoriëntatie en verdeling.
Decentralisatie-uitkering uit het provinciefonds	Sinds 2008 bestaat binnen het provinciefonds naast de algemene uitkering (zie algemene uitkering uit het provinciefonds) en de integratie-uitkering (zie integratie-uitkering uit het provinciefonds) ook de decentralisatie-uitkering. De verdeling van de decentralisatie-uitkering volgt evenmin als de integratie-uitkering de regels van de verdeling van de algemene uitkering van het provinciefonds. Anders dan bij de integratie-uitkering, waar de termijn van overheveling naar de algemene uitkering van tevoren vaststaat, ontbreekt bij de decentralisatie-uitkering een dergelijke termijn. Dat maakt de uitkering geschikt voor de overheveling van specifieke uitkeringen, ook als die termijn nog niet bekend is. Ook maakt het de uitkering geschikt voor middelen die slechts tijdelijk beschikbaar zijn.
Financiële-verhoudingswet (Fvw)	Wet waarin is vastgelegd dat er een gemeentefonds en provinciefonds is. De wet regelt daarnaast globaal de wijze van verdeling van het provinciefonds. Sinds 1 januari 1998 maakt de regeling voor het provinciefonds onderdeel uit van de Financiële-verhoudingswet.
Integratie-uitkering uit het provinciefonds	Uitkering die wordt toegepast als overheveling van een specifieke uitkering of eigen middelen naar de algemene uitkering bezwaarlijk is vanwege de omvang van de herverdeeffecten. De integratie-uitkering voorziet dan in een geleidelijke overgang naar de algemene uitkering.
IJkpunten	Geobjectiveerde kostennormen per taakgebied, rekening houdend met structuurkenmerken, die voor alle provincies respectievelijk gemeenten beschikbaar zijn.

Bijlagen

Normeringsystematiek	Bepaling van het accres van het provinciefonds op basis van een norm. De norm is de jaarlijkse procentuele ontwikkeling van de netto gecorrigeerde rijksuitgaven. De netto gecorrigeerde rijksuitgaven zijn de bruto-rijksuitgaven minus de niet-belastingontvangsten van het Rijk gecorrigeerd voor onder meer de uitgaven voor ontwikkelingssamenwerking, de Europese Unie, het gemeentefonds en het provinciefonds. Als de netto gecorrigeerde rijksuitgaven stijgen (dalen), nemen het gemeentefonds en het provinciefonds met hetzelfde percentage toe (af). Deze systematiek staat ook wel bekend onder het principe van «samen de trap op en samen de trap af».
Raad voor de financiële verhoudingen (Rfv)	Adviesorgaan op het terrein van de gemeentelijke en provinciale financiën.
Uitkeringsbasis	De uitkeringsbasis wordt berekend door de vermenigvuldiging van het aantal eenheden van een set van verdeelmaatstaven met de bijbehorende gewichten (bedragen per eenheid).
Uitkeringsfactor	Via de normeringsystematiek wordt jaarlijks de omvang van het provinciefonds bepaald (voeding). De uitkeringsfactor is de verhouding tussen de voeding en de totale landelijke uitkeringsbasis. De uitkeringsfactor wordt afgerond op 3 decimalen achter de komma. Het derde decimaal achter de komma wordt ook wel een «punt» uitkeringsfactor genoemd. Als de uitkeringsfactor bijvoorbeeld stijgt van 1,253 naar 1,265 is dit een stijging van 12 punten.
Uitkeringsjaar	Het kalenderjaar waarover het recht op uitkering ontstaat.
Verdeelmaatstaf	Maatstaf ter verdeling van de algemene uitkering die verband houdt met de provinciale behoefte aan algemene middelen.
Verdeelreserve	Gedeelte van de algemene uitkering dat niet aan de provincies wordt uitgekeerd, maar als reservering apart wordt gehouden. De verdeelreserve dient om onverwachte effecten bij de meting van maatstaven op te vangen. Op het moment dat maatstaven definitief zijn of geen onverwachte ontwikkelingen meer kunnen doormaken wordt de verdeelreserve verrekend.